

Lønninger for Universitetsvæsturen og Sorø Akademis Kontor i Sorø samt de ved Sorø Akademis Skovvæsen ansatte Embedsmænd og Betjente.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Bardenfleth): Det første af de Lovforslag, som jeg skal tillade mig at fremsætte for det høje Ting, angaar Bonusudbetaling af Skolefondene til Skolelærere og Skolelærerenker. Det er affattet ganske i samme Form, hvori det af den daværende Kirke- og Undervisningsminister blev fremsat i Landstinget i Fjor, og hvori det fra Landstinget henimod Samlingens Slutning blev oversendt til Folketinget. Her i Tinget blev det den Gang uden Omtale henviset til 2den Behandling og til Finansudvalget, der imidlertid ikke inden Samlingens Slutning fremkom med en Betænkning derover. Jeg skal i Korthed minde om, hvad det er, der har givet Anledning til Forslagets Fremkomst. Ved Loven af 15de Marts 1889 blev der som bekendt tilstaaet Interessenterne i Livsforsikringsanstalten en Bonus for Tiden indtil Udgangen af Aaret 1885, og det var da i Konsekvens deraf, at det ved Loven af 1ste April 1891 blev paalagt Skolefondene at udrede en tilsvarende Bonus til de Skolelærere, der paa Grund af deres Helbreds-tilstand ikke kunde antages til Forsikring i Statsanstalten, men ifølge Lovens Ord bleve henvisede til Skolefondene, der i den Henseende ganske skulde træde i Stedet for Livsforsikringsanstalten. Det vil være i ærede Medlemmers Grindning, at der forud for Vedtagelsen af denne Lov af 1891 i Tingene rejste sig nogen Betænkelse om, hvorvidt man burde gaa til at paalægge Skolefondene denne Byrde, idet det jo ligger i Sagens Natur, at selv om Skolefondene ikke alle endnu havde lidt noget positivt Tab ved disse Forsikringer, saa kunde dog en Forsikring af udelukkende svagelige Skolelærere ikke være nogen lukrativ Forretning. Man enedes dog om at gaa til denne Byrde for Skolefondene, idet man saa til Gengæld indsatte i Loven en Bestemmelse, hvorefter fremtidige Forsikringer af Skolelærere, der ansattes eller forflyttedes efter 31te Marts 1892, skulde overgaa til Livsforsikringsanstalten. Naar nu en senere Lov af 1ste April 1893 har tilstaaet Interessenterne i Livsforsikringsanstalterne en ny Bonus for Gemaaret 1886—90, saa var det jo kun en Konsekvens af, hvad der skete i 1891, at Regeringen foreslog Skolelærerne af Skolefondene tillagt en tilsvarende Bonus for det

samme Tidsrum. Der rejste sig ganske vist under Forhandlingen i Fjor i Landstinget Stemmer for, at man skulde optage paa ny Spørgsmaalet om, hvorvidt Skolefondene ikke hyderligere kunde lettes for den Byrde, der var blevet paalagt dem ved Loven af 8de Marts 1856 § 21, men man erkendte dog, at den Ordning, der var truffen ved Loven af 1891, maatte betragtes som en endelig, saaledes at Forholdet mellem Livsforsikringsanstalten og Skolefondene nu ikke vel burde eller egentlig kunde forandres. Den finansielle Betydning, som denne Lov vil faa, vil jo heller ikke blive stor. Man havde i 1891 kalkuleret Udgifterne for samtlige Skolefond til ca. 60,000 Kr., men det viste sig i Virkeligheden ikke at være stort mere end 30,000 Kr., nøjagtig 31,373 Kr. 36 Ø. Den Udgift, som Skolefondene nu efter denne Lov ville faa, vil næppe beløbe sig til stort mere end 10,000 Kr., og man tør vel nok sige, at det er en Byrde, som fordelt paa 21 Skolefond, ikke kan spille nogen større finansiell Rolle.

Det næste Lovforslag angaar Ordningen af Landsvageanstalterne som en selvejende Institution. Det vil vistnok være i frist Minde hos ærede Herrer, hvorledes det hidtil er gaaet med denne Sags Behandling paa Rigsdagen. Jeg skal derfor kun minde om, at Sagen i Fjor i begge Tingene naaede gennem alle Stadier lige til Fællesudvalg, men fra dette fremkom der ikke nogen Indstilling. Uoverensstemmelserne mellem Tingene vedrørte egentlig kun to Punkter, der af principielle Grunde, ikke vare antagelige for Regeringen eller Landstinget. Jeg skal ikke nu komme ind paa disse Uoverensstemmelser, men kun udtale Haabet om, at vi nu i Aar maatte kunne komme til Enighed om denne Sag, som ganske sikkert fra alle Sider maa erkendes for at være af stor Betydning for Landsvagevæsenets Stilling i Fremtiden her i Landet.

Det 3dje og sidste Lovforslag angaar Lønninger for Universitetsvæsturen og Sorø Akademis Kontor i Sorø samt de ved Sorø Akademis Skovvæsen ansatte Embedsmænd og Betjente. Det er det sidste i Rækken af de Lønningforslag vedrørende Universitetet og det lærde Skolevæsen, som i de senere Samlinger ere blevne forelagte for Rigsdagen. De øvrige ere alle gaaede igennem, og der staar nu kun dette tilbage. Det forelægges med nogle enkelte Redaktionsændringer; men fremtræder ellers i samme Skikkelse, hvori det har foreligget de tidligere Gange. Jeg antager ikke, at der her mellem Folketinget og Regeringen vil være principielle Uoverensstemmelser, og jeg haaber derfor